

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Кафедра міжнародних відносин та міжнародного права

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

з дисципліни

«Міжнародне право» («Міжнародне право», «Міжнародне приватне право», «Європейське право»)

Курс: III

Спеціальності: 081 Право
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 081.00.01 Право

Форма проведення: письмова.

Тривалість проведення: 2 академічні години (1 год 20 хв).

Максимальна кількість балів: 40 балів.

Структура білету:

1. Міжнародне право – одне розгорнуте питання, 5 тестових завдань;
2. Міжнародне приватне право – одне розгорнуте питання, 5 тестових завдань;
3. Європейське право - одне розгорнуте питання, 5 тестових завдань.

Розподіл балів за структурою:

Міжнародне право – 13 балів (розгорнуте питання – 5,5 балів, тестові питання – 7,5 балів);

Міжнародне приватне право - 14 балів (розгорнуте питання – 6,5 балів, тестові питання 7,5 балів);

Європейське право - 13 балів (розгорнуте питання – 5,5 балів, тестові питання – 7,5 балів).

Викладачі:

Міжнародне право – доц. Тимченко Л.О.
Міжнародне приватне право – доц. Братко І.В.
Європейське право – проф. Грицяк І.А.

Критерії оцінювання:

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	Значення оцінки
37-40 балів	Відмінно	Відповіді повні, тестові завдання правильні. Студент вільно володіє теоретичним матеріалом, розкриває питання, наводить приклади та виділяє особливості регулювання суспільних та міжнародних відносин.
36-26 балів	Добре	Відповіді повні, з незначними неточностями, тестові завдання правильні. Студент володіє теоретичним матеріалом та достатньо повно розкриває питання, та виділяє особливості регулювання суспільних та міжнародних відносин.
25-15 балів	Задовільно	Допущено не більше 5 помилок у тестових питаннях. Відповіді з суттєвими неточностями. Студент володіє теоретичним матеріалом на низькому рівні, розкриває питання, але не виділяє особливості регулювання суспільних та міжнародних відносин.
14-1 балів	Незадовільно	Допущено 8 та більше помилок у тестових питаннях. Відповіді з суттєвими неточностями. Студент не володіє теоретичним матеріалом, не може розкрити зміст питання.

Орієнтовний перелік питань з дисципліни «Міжнародне право» (викладач – доц. Тимченко Л.О.):

1. Визначення поняття «міжнародне право».
2. Стаття 38 Статуту Міжнародного Суду ООН щодо джерел міжнародного права які він має застосовувати при вирішенні спорів.
3. Поняття та характерні риси норм міжнародного права.
4. Основне завдання та види кодифікації норм міжнародного права.
5. Поняття основних принципів міжнародного права.
6. Теорії співвідношення міжнародного й внутрішньодержавного права.
7. Основні риси та особливості міжнародної правосуб'єктності.
8. Держава – основний (головний, універсальний) суб'єкт міжнародного права.
9. Інститут визнання в міжнародному праві.
10. Поняття правонаступництва в міжнародному праві.
11. Поняття і юридична природа міжнародно-правової відповідальності.
12. Поняття і характерні особливості міжнародно-правових санкцій.
13. Правова основа діяльності, склад, компетенція та судочинство Міжнародного Суду ООН.
14. Поняття, джерела та система дипломатичного і консульського права.
15. Створення, цілі та принципи ООН.
16. Юридична природа та нормативний зміст Загальної декларації прав людини 1948 р.
17. Історія формування міжнародного гуманітарного права.
18. Міжнародне гуманітарне право як галузь сучасного міжнародного права.
19. Структура та основні категорії міжнародного кримінального права.

20. Поняття та види території у міжнародному праві.
21. Поняття і головні риси міжнародного морського права як галузі сучасного міжнародного права.
22. Поняття і особливості міжнародного повітряного права як галузі міжнародного права.
23. Поняття і головні особливості міжнародного космічного права.
24. Формування, поняття та джерела міжнародного економічного права.
25. Поняття та джерела міжнародного права навколишнього середовища.

**Орієнтовний перелік питань з дисципліни «Міжнародне приватне право»
(викладач – доц. Братко І.В.):**

1. Джерела міжнародного приватного права, їх загальна характеристика та особливості.
2. Принципи міжнародного приватного права.
3. Держава як суб'єкт міжнародного приватного права, імунітет держави та його види у приватноправових відносинах з іноземним елементом.
4. Фізичні особи як суб'єкти МПрП: характеристика, класифікація та джерела правового регулювання.
5. Юридичні особи як суб'єкти МПрП, теорії визначення національності юридичної особи.
6. Поняття, зміст та значення матеріально-правового та колізійно-правового методів правового регулювання у міжнародному приватному праві.
7. Вибір та визначення права у міжнародному приватному праві.
8. Зворотне відсилання та відсилання до законодавства третьої країни (справа Фарго).
9. Застереження про публічний порядок у правовідносинах з іноземним елементом.
10. Обхід закону у міжнародному приватному праві.
11. Особливості застосування принципу автономії волі у міжнародному приватному праві.
12. Особливості врегулювання колізійних питань права власності.
13. Правові питання націоналізації та приватизації в міжнародному приватному праві.
14. Законодавство України про режим іноземного інвестування. Правове положення підприємств з іноземними інвестиціями.
15. Форма та особливості укладання зовнішньоекономічних договорів за законодавством України.
16. Позадовісні відносини у міжнародному приватному праві. Колізійне регулювання деліктних зобов'язань з іноземним елементом у національному законодавстві.
17. Міжнародні перевезення: загальна характеристика.
18. Матеріальні та формальні умови оформлення шлюбу у міжнародному приватному праві.
19. Усиновлення, ускладнене іноземним елементом: загальна характеристика та особливості процедури.
20. Законодавство України про усиновлення, ускладнене іноземним елементом.
21. Спадкове право у міжнародному приватному праві.
22. Особливості отримання дозволу на працевлаштування іноземців в Україні.
23. Поняття міжнародного цивільного процесу.
24. Поняття, види та способи визначення міжнародної підсудності. Виключна підсудність. Пророгаційні угоди.
25. Поняття і юридична природа міжнародного комерційного арбітражу та джерела правового регулювання.
26. Арбітражна угода: особливості укладання та застосування.

Орієнтовний перелік питань з дисципліни «Європейське право» (викладач – проф. Грицяк І.А.):

1. Первинне та вторинне законодавство Європейського Союзу.
2. Основні інституції Європейського Союзу та їх коротка характеристика.

3. Євроінтеграція України: політико-правові засади реалізації державної політики у сфері європейської інтеграції
4. Допоміжні органи в сфері дотримання законності: Європол, Євроюст, Європейська прокуратура.
5. Принципи верховенства права та прямої дії в Європейському Союзі.
6. Європейська Рада та Рада Європейського Союзу: призначення та функції.
7. Громадянство в Європейському Союзі.
8. Інституційна система Європейського Союзу: суть, елементи, роль та значення.
9. Європейська Комісія як основний виконавчий орган Європейського Союзу.
10. Вільний рух товарів та послуг у Європейському Союзі.
11. Принципи субсидіарності та пропорційності.
12. Банківська система Європейського Союзу.
13. Вільний рух капіталу та свобода пересування осіб в Європейському Союзі.
14. Суд Європейського Союзу як основний судовий орган Європейського Союзу.
15. Правове регулювання внутрішнього ринку Європейського Союзу.
16. Правові основи політики ЄС у сфері культури, освіти та наукових досліджень.
17. Права людини і громадянина Європейському Союзі.
18. Спільна зовнішня та безпекова політика Європейському Союзі.
19. Основні принципи права Європейського Союзу.
20. Правові (законодавчі) акти в Європейському Союзі.
21. Євроінтеграція України.
22. Правова система Європейського Союзу: суть, елементи, роль та значення.
23. Допоміжні органи в законотворчому процесі: Економічний та соціальний комітет, Комітет регіонів.
24. Інститути та галузі права Європейського Союзу.
25. Європейський Парламент як основний законодавчий орган Європейського Союзу.

Приклади тестових питань з дисциплін, що входять до блоку дисципліни «Міжнародне право»:

«Міжнародне право» (у тестах можлива наявність кількох правильних відповідей).

1. Міжнародний договір – це:

- a) випадок або подія, що мала місце в минулому та є прикладом або підставою для аналогічних дій у сьогоденні.
- b) це стійке правило поведінки держав, що склалося в практиці, й за яким держави визнають юридичну силу, тобто виражають свою згаджену волю.
- c) основна форма регулювання поведінки, правила поведінки, які склалися внаслідок їх практичного застосування протягом тривалого часу серед людей і уособлювали собою підсумок історичного досвіду та зародки майбутнього.
- d) угода, укладена державами та іншими суб'єктами міжнародного права у письмовій формі, незалежно від того, чи міститься така угода в одному, двох або декількох пов'язаних між собою документах, а також незалежно від її найменування.

2. Виходячи з декларативної теорії визнання в сучасному міжнародному праві:

- a) передбачені міжнародними договорами суспільно небезпечні діяння, що скоюються індивідами або групами осіб і зазіхають на нормальні відносини між суб'єктами міжнародного права є умовою покарання.
- b) політичний акт визнання є попередньою умовою існування юридичних прав нової держави.

- с) визнання є лише декларацією, що констатує існуючий факт виникнення нового суб'єкта міжнародного права. Держава здобуває міжнародну правосуб'єктність внаслідок юридичного факту утворення, незалежно від визнання.
- д) відбувається поновлення порушених майнових прав, приведення їх до стану, що існував на момент вчинення дії, якою заподіяно шкоди.

«Міжнародне приватне право» (у тестах можлива лише одна правильна відповідь)

1. Автономія волі - це

- а) можливість застосувати право іноземної держави у правовідносинах з іноземним елементом;
- б) принцип, згідно з яким учасники правовідносин з іноземним елементом можуть здійснити вибір права, що підлягає застосуванню до відповідних правовідносин;
- в) застосування до правовідносин з іноземним елементом права іншого, ніж право, передбачене відповідним законодавством.

2. Особистим законом юридичної особи вважається:

- а) - право держави місцезнаходження активів юридичної особи;
- б) - право держави місцезнаходження юридичної особи;
- в) - право держави місцезнаходження засновників юридичної особи.

«Європейське право» (у тестах можлива наявність кількох правильних відповідей).

Оберіть найбільш повні і правильні відповіді із запропонованих:

1. До типових правових актів Європейського Союзу відносяться:

- 1) закони
- 2) постанови (регламенти)
- 3) декрети
- 4) директиви
- 5) рішення
- 6) розпорядження
- 7) укази
- 8) рекомендації та висновки
- 9) резолюції
- 10) протоколи намірів

2. Основна відмінність свободи руху капіталу від решти свобод (пересування (рух) осіб, товарів і послуг) полягає в тому, що вільний рух капіталу застосовується:

- лише щодо держав-членів ЄС
- незалежно від членства держави в ЄС
- і до міжнародних організацій
- також до третіх країн

Екзаменатор:

Завідувач кафедри:

І.В.Братко

І.В. Жалоба